

Ik ben overtuigd, dat Eichmann een eerlijk proces heeft gehad.⁵² Toch, ik twijfel aan de juistheid van het vonnis. Zeker, rechtbank en hof hebben gelijk, dat algemeen aanvaard wordt, dat een rechter er niets mee te maken heeft, hoe iemand in handen van de justitie is geraakt, maar moet men ook hier niet door het formele voorschrift heenboren naar de bedoeling, waarmee het in het leven is geroepen op dezelfde wijze als de Israëlsche rechters dat met de regel *nulla poena sine lege* hebben gedaan? Is voldoende rekening gehouden met het feit, dat Eichmann — ik erken uit vrije wil — een onderdeel was van een duivelse machinerie? Hadden deze en andere overwegingen — gevangenneming 15 jaar na het einde van de oorlog o.m. — niet moeten leiden tot schuldigverklaring zonder oplegging van straf, tot het oordeel: uw misdaad is groter dan dat zij thans nog door een wereldlijke rechter gestraft zou kunnen worden?

Wanneer ik thans iets ga zeggen over de oplossing van het conflict om Westelijk Nieuw Guinea dreigt mij het verwijt te treffen dat ik buiten het kader van mijn taak voor hedenmiddag treed door enkele opmerkingen te maken over een politiek vraagstuk. Ik wijs dit mogelijk verwijt echter af, omdat men de oplossing, die als zo vaak in de politiek in een rechtsregeling was neergelegd, getoetst heeft aan de opvattingen, die men had over recht en gerechtigheid.

Vrij algemeen is het gevoelen in Nederland, dat de wijze, waarop tenslotte de overeenkomst van New York is tot stand gekomen, weinig bewonderenswaardig is. De politicus zal wellicht geneigd zijn de overeenkomst ook naar haar inhoud te zien als het onbillijk sluitstuk van een op goede doeleinden gericht beleid. Voor de jurist is er echter meer aan de orde. Hij zal in zijn oordeel ook betrekken, hoe het rechtsgehalte der overeenkomst in Indonesië en elders in de wereld beoordeeld wordt. Hij zal aandacht schenken aan het feit, dat bij de onderhandelingen over de soevereiniteitsoverdracht aan Indonesië de positie van Westelijk Nieuw Guinea dagenlang een struikelblok is geweest, dat de handhaving van de status quo met betrekking tot dat gebied een voorlopig karakter droeg en dat het Charter van de soevereiniteitsoverdracht tot voortgaand onderhandelen daarover verplichtte. Hij zal gedane beloften niet weggredeneren — hij is jurist —, maar hij zal wel, als duidelijk wordt, dat een definitieve regeling van

⁵² De ambassadeur van Israël, Z.E. H. A. Cidor, verschaftte mij het arrest van het Hooggerechtshof, optredende als hof van beroep. Ik betuig hem daarvoor ook hier mijn erkentelijkheid.